

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА СУСПІЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ НАУК

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Завідувач кафедри, доцент

 Оксана ЧЕБАНА

«16» серпня 2024 р.

«ПОГОДЖЕНО»

Директор навчально-наукового інституту

біотехнологій та аквакультури, доцент

 Олена БЕЗАЛТИЧНА

» серпня 2024 р

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор з науково-педагогічної
та методичної роботи

 Інна МАЛЕЦЬКА

» серпня 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ОЗ 04 «УКРАЇНА – ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ»**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	20 «Аграрні науки та продовольство»
Спеціальність	204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва»
Освітня програма	«Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва»
Структурний підрозділ	Навчально-науковий інститут біотехнологій та аквакультури

Робоча програма з освітнього компонента «Україна – Європейський союз» для здобувачів освітньої програми «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» спеціальності 204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти.

Розробник: кандидат політичних наук, доцент Микола САМУЙЛІК

Робочу програму розглянуто і схвалено на засіданні
кафедри суспільно-гуманітарних наук

Протокол від «16» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри, доцент

Оксана ЧЕБАН

Гарант освітньої програми

Тетяна ПУШКАР

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма здобувача вищої освіти	Характеристика освітнього компонента	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 20 «Аграрні науки та продовольство»	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	<u>Спеціальність:</u> 204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» <u>Освітня програма:</u> «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва»	Обов’язкова	
Модулів – 2	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1	1
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
		2	1, 2
		лекції	
—		16	2, 2
		Лабораторні	
Загальна кількість годин		-	-
90 год.		Практичні, семінарські	
		14	6
	Самостійна робота		
	60	28, 52	
	Індивідуальні		

Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи – 4		завдання:	
		-	
		Вид контролю:	
		Залік	Залік

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 30/60; для заочної форми навчання – 10/80.

2. Мета та завдання освітнього компонента

Мета Надання здобувачам вищої освіти комплексу знань у сфері відносин України та Європейського Союзу, їх сучасного стану та перспектив євроінтеграції України.

Головними завданнями освітнього компонента є:

- формування у здобувачів вмінь і навичок в застосуванні знань з освітнього компонента у професійній діяльності спеціалістів-аграріїв;
- розвивати у тих, хто навчається, творче мислення, теоретичне світорозуміння, здатність до самостійного вибору ціннісних орієнтацій, політичних переконань, почуття патріотизму, вміння визначати свою політичну позицію відповідно до Конституції України.

У результаті вивчення освітнього компонента здобувач вищої освіти повинен

знати:

- теоретико-методологічні засади освітнього компонента «Україна – ЄС»;
- світовий політичний процес та його сучасні особливості;
- створення та організаційну структуру Євросоюзу;
- сучасну геополітику та геополітичні орієнтири України;
- механізм реалізації євроінтеграційного курсу України.

Вміти:

- аналізувати важливі події у розвитку відносин між Україною та ЄС, оцінювати їхні наслідки та вплив на сучасний стан відносин;
- використовувати отримані знання з освітнього компонента «Україна – ЄС» при вирішенні професійних завдань;
- обґрунтовано висловлювати свою власну позицію до сучасної суспільно-політичної ситуації, соціальних процесів у державі;
- аналізувати навчальну та методичну літературу з освітнього

компонента та використовувати її.

3. Компетентності та програмні результати навчання

В результаті вивчення освітнього компонента «Україна – Європейський союз» у здобувача вищої освіти формуються:

Інтегральна компетентність.

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з технології виробництва і переробки продукції тваринництва або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів зоотехнічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК5 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК9 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

Програмні результати навчання:

ПРН3 Виконувати функціональні обов'язки, нівелюючи вплив різних чинників та виробничих ситуацій.

ПРН20 Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності

ПРН21 Знати основні історичні етапи розвитку предметної області

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
	денна форма					заочна форма			
	усьог о	у тому числі				усьог о	у тому числі		
		лек	сем	мкр	с.р.		лек	сем	ср

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль 1									
Змістовий модуль 1. Історичний розвиток Євросоюзу та його взаємини з Україною									
Тема 1. Теоретико-методологічні засади освітнього компонента «Україна – ЄС»	7	2	1	-	4	12	2	1	9
Тема 2. Світовий політичний процес та його особливості	13	2	1	-	10	14	2	1	11
Тема 3. Створення та еволюція Європейського Союзу	7	2	1	-	4	10	-	-	10
Тема 4. Організаційна структура Євросоюзу та функціонування його інституцій	15	2	1	-	12	10		-	10
Модульна контрольна робота №1	2	-	-	2	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	44	8	4	2	30	46	4	2	40
Модуль 2									
Змістовий модуль № 2. Стратегічне партнерство між Україною та ЄС: можливості та виклики									
Тема 5. Місце і роль України в геополітичному просторі	10	2	2		6	10	2	1	8
Тема 6. Механізм реалізації євроінтеграційного курсу України	11	2	2	-	8	10		1	10
Тема 7. Проблеми транзитної міграції. в країнах ЄС	11	2	1	-	8	10	-	-	10
Тема 8. Транскордонне співробітництво ЄС та України	12	2	1	-	8	14	-	-	12
Модульна контрольна робота №2	2	-	-	2	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	46	8	6	2	30	44	2	2	40
Усього годин	90	16	10	4	60	90	6	4	80

5. Зміст освітнього компонента

5.1. Програма освітнього компонента

Змістовий модуль 1. Історичний розвиток Євросоюзу та його взаємини Україною

Тема 1. Теоретико-методологічні засади освітнього компонента «Україна – ЄС».

«Україна – ЄС» як освітній компонент та його роль і місце у політичних науках. Політична сфера життя суспільства та її характеристика. Зовнішньополітичний процес як об'єкт вивчення освітнього компонента «Україна – Європейський Союз» та його предмет вивчення. взаємодія з іншими суспільно-гуманітарними науками. Понятійно-теоретичні аспекти освітнього компоненту «Україна – ЄС». Політика як соціальне явище. Сутність, структура політики. Політична свідомість: поняття, структура, функціонування. Політичні інститути. Політичні відносини. Світова політика.

Тема 2. Світовий політичний процес та його особливості

Світова політика та міжнародні відносини, їх взаємозв'язок і співвідношення. Міжнародні відносини як системна сукупність зв'язків, що сформувались і функціонують. Основні формами міжнародної взаємодії: співпраця, суперництво і конфлікт. Зовнішня політика як діяльність по втіленню в життя національних інтересів держави. Сутність, структура і функції зовнішньої політики. Основні форми зовнішньої політики: пасивна, активна, агресивна, консервативна. Рівні зовнішньої політики: глобальний, регіональний, локальний. Ступені напруженості зовнішньої політики: стабільності, суперництва, ворожнечі; довіри, співробітництва, війни. Сучасні принципи зовнішньої політики. Міжнародні організації у світовому політичному процесі. Організація Об'єднаних Націй: створення, склад, структура, функції. Організація Північноатлантичного договору: створення, склад, структура, функції. Організація з безпеки і співробітництва в Європі. Європейський Союз. Світова організація торгівлі.

Тема 3. Створення та еволюція Європейського Союзу

Історія створення та розвитку Європейського Союзу. Європейський Союз як результат послідовного процесу інтеграції країн Західної Європи. Підписання Паризького договору про створення Європейського співтовариства вугілля і сталі (ЄСВС). Договір про заснування Європейського оборонного співтовариства (ЄОС). Європейського економічного співтовариства (ЄЕС) та Європейське співтовариства з атомної енергетики (Євратом). Процес розширення ЄС із 1973 року до 1990 року. Прийняття Маастрихтського договору. Амстердамський договір 1997 р. Шенгенська угода 1997 р. Подальше розширення ЄС. Основні досягнення та принципи діяльності Європейського Союзу. Символіка Європейського Союзу

Тема 4. Організаційна структура Євросоюзу та функціонування його інституцій

Характерні риси організаційної структури ЄС. Організаційна структура Євросоюзу та її принципи. Сфери, де здійснюється політика ЄС. Примат права ЄС над національними нормами права країн-членів. Основні органи Європейського Союзу. Європейський парламент (законодавчий орган ЄС). Європейська рада (регулярні зібрання глав держав ЄС.). Рада ЄС (законодавча влада з обмеженими повноваженнями виконавчої). Європейська комісія (виконавчий орган ЄС). Суд Європейського Союзу — орган судової влади ЄС (Європейський суд, Суд справедливості). Європейський центральний банк.

Змістовий модуль 2. Стратегічне партнерство між Україною та ЄС: можливості та виклики

Тема 5. Місце і роль України в геополітичному просторі

Становлення геополітики як самостійного наукового знання. Визначення геополітики та її моделі. Неомондіалізм та неоатлантизм. Геополітика як самостійна галузь політичної науки. Геополітичні орієнтири сучасної України. Україна як самостійний суб'єкт міжнародної політики та її визнання у світі. Євроінтеграція України — головне геополітичне завдання. Самоствердження України — головний чинник європейської інтеграції. Економічний аспект геополітики: роль економіки України в контексті геополітичних відносин. Сучасні виклики для геополітичної позиції України. Геополітична ситуація. Одержання Україною Томосу та виникнення Православної церкви України. Земля як фактор геополітичної незалежності України. Повернення територіальної цілісності і недоторканості кордонів.

Тема 6. Механізм реалізації євроінтеграційного курсу України.

Складові механізму реалізації євроінтеграційного курсу України. Євроінтеграція України з моменту набуття незалежності. Напрямки євроінтеграційного курсу: стратегічні цілі та завдання, які передбачає євроінтеграційний курс для України (економічна інтеграція, політична адаптація, соціокультурні зміни тощо). Політичні перетворення та реформи, необхідні для вступу до ЄС. Економічний аспект євроінтеграції. Соціокультурний вимір євроінтеграції: вплив євроінтеграції на суспільство та культурне середовище України. Аспекти соціокультурної адаптації та змін під впливом європейських стандартів. Інформаційно-комунікаційний аспект: роль засобів масової інформації та комунікаційних стратегій у формуванні позитивного відображення євроінтеграції. Зовнішньополітичний вимір євроінтеграційного курсу: зовнішньополітичні аспекти та взаємини України з іншими країнами та міжнародними організаціями у контексті євроінтеграції. Обґрунтування комплексного механізму реалізації євроінтеграційної політики України. Саміт сторін: визначення, процедура проведення. Повноваження

Президента України, ВРУ, КМУ у сфері європейської інтеграції відповідно до Конституції України.

Тема 7. Проблеми транзитної міграції в країнах ЄС

Визначення та класифікації міграцій. Причини транзитної міграції: фактори, які спонукають людей до транзитної міграції. Аналіз економічних, соціальних та політичних чинників, що визначають рішення про транзит. Вплив різних категорій мігрантів на соціально-економічний ландшафт країн призначення. Географія та транспортна інфраструктура, які впливають на обрання маршрутів. Поняття та розвиток міграційної кризи ЄС. Соціальні та гуманітарні аспекти європейської міграційної кризи. Політичні ризики для країн ЄС в умовах міграційної кризи. Юридичні та соціальні аспекти транзитної міграції: законодавче регулювання та правовий статус транзитних мігрантів в країнах ЄС. Європейські підходи до вирішення міграційної кризи. Міграційні процеси в Україні: сучасний стан та тенденції розвитку. Нові тенденції міграції українських біженців. Дія Регламенту «Дублін» на території країн-членів ЄС.

Тема 8. Транскордонне співробітництво ЄС та України

Види міжнародного територіального співробітництва: міжтериторіальне співробітництво; транскордонне співробітництво; транснаціональне співробітництво. Суть та завдання транскордонного співробітництва. Роль та місце транскордонного співробітництва в системі регіонального розвитку. Політика сусідства. Транскордонне співробітництво України в умовах російсько-української війни. Заходи для створення «Європи без роз'єднуючих кордонів», забезпечення «територіального вирівнювання» між регіонами з метою зменшення диспропорцій у їх розвитку. Розширення процесів глобалізації як фактор зростання ролі транскордонного співробітництва у житті регіонів і громад. Нові можливості для активізації господарської діяльності. Закон України «Про міжнародне територіальне співробітництво України» від 24 квітня 2024 року.

5.2. Теоретичний зміст освітнього компонента (курс лекцій)

Денна форма навчання

№ з/п	Змістовий модуль, теми лекційних занять і орієнтовний перелік питань
Змістовий модуль 1. Змістовий модуль 1. Історичний розвиток Європейського Союзу та його взаємини з Україною (8)	
1	Тема 1. Теоретико-методологічні засади освітнього компонента «Україна – ЄС». (2 год.) 1. «Україна – ЄС» як освітній компонент. 2. Понятійно-теоретичні аспекти предмету.

2	Тема 2. Світовий політичний процес та його характеристика. (2 год.) 1. Світова політика та міжнародні відносини. 2. Міжнародні політичні організації та їх характеристика.
3	Тема 3. Створення та еволюція Європейського Союзу. (2 год.) 1. Історія створення та розвитку Європейського Союзу 2. Основні досягнення та принципи діяльності Євросоюзу
4	Тема 4. Організаційна структура Євросоюзу. (2 год.) 1. Характерні риси організаційної структури ЄС. 2. Основні органи Європейського Союзу.
Змістовий модуль 2. Стратегічне партнерство між Україною та ЄС: можливості та виклики (8)	
5	Тема 5. Місце та роль України в геополітичному просторі. (2 год.) 1. Геополітика: моделі та визначення. 2. Геополітичні орієнтири сучасної України.
6	Тема 6. Механізм реалізації євроінтеграційного курсу України. (2 год.) 1. Складові механізму реалізації євроінтеграційного курсу України. Стратегічні цілі та завдання. 2. Політичні перетворення та реформи, необхідні для вступу до ЄС.
7	Тема 7. Проблеми транзитної міграції в країнах ЄС. (2 год.) 1. Визначення та класифікації міграцій 2. Соціальні та гуманітарні аспекти європейської міграційної кризи.
8	Тема 8. Транскордонне співробітництво ЄС та України. (2 год.) 1. Суть та завдання міжнародного територіального співробітництва України. 2. Роль та місце транскордонного співробітництва в системі регіонального розвитку. 3. Транскордонне співробітництво України в умовах російсько-української війни.

Заочна форма навчання

№ з/п	Змістовий модуль, теми лекційних занять і орієнтовний перелік питань
Змістовий модуль 1. Історичний розвиток Європейського Союзу та його взаємини з Україною (2)	
1	Тема 1. Теоретико-методологічні засади освітнього компонента «Україна – ЄС». (1 год.) 1. «Україна – ЄС» як освітній компонент. 2. Понятійно-теоретичні аспекти предмету.
2	Тема 2. Світовий політичний процес та його характеристика. (1 год.) 1. Світова політика та міжнародні відносини. 2. Міжнародні політичні організації та їх характеристика.

Змістовий модуль 2. Стратегічне партнерство між Україною та ЄС: можливості та виклики (2)	
3	Тема 5. Місце та роль України в геополітичному просторі. (2 год.) 1. Геополітика: моделі та визначення. 2. Геополітичні орієнтири сучасної України.

5.3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми (питання)	Кількість годин. Денна форма навчання	Кількість годин. Заочна форма навчання
Змістовий модуль 1. Історичний розвиток Європейського Союзу та його взаємини з Україною			
1	Тема 1. «Україна – ЄС» та світовий політичний процес. (2 год.)	2	1
2	Тема 2. Історія створення та організаційна структура Євросоюзу. (2 год.)	2	1
3	Модульна контрольна робота 1	2	-
	Разом	6	2
Змістовий модуль 2. Стратегічне партнерство між Україною та ЄС: можливості та виклики			
4	Тема 3. Місце та роль України в геополітичному просторі. (2 год.)	2	2
5	Тема 4. Механізм реалізації євроінтеграційного курсу України можливості та виклики. (2 год.)	2	2
6	Тема 5. Проблеми транзитної міграції в країнах ЄС та транскордонне співробітництво. (2 год.)	2	-
7	Модульна контрольна робота 2	2	-
	Разом	8	4
	Всього	14	6

5.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми (питання)	Кількість годин Денна форма навчання	Кількість годин Заочна форма навчання
Змістовий модуль 1. Історичний розвиток Європейського Союзу та його взаємини з Україною			
1	Тема 1. Світовий політичний процес 1. Зовнішні функції держави. 2. Світові міжнародні організації та їх функціонування: - ООН: утворення, повноваження та склад. - НАТО: утворення, повноваження та склад. - Світова організація торгівлі. - Організація з безпеки і співробітництва в Європі - Рада Європи: утворення, повноваження та склад	8	10
2	Тема 2. Цілі та ідеї Болонського процесу 1. Мета та завдання Болонського процесу. 2. Основні положення Болонської декларації. 3. Україна в Болонському процесі.	8	10
3	Тема 3. Утворення ЄС та його функціонування. 1. Декларація Роберта Шумана. 2. Сутність європейських цінностей. 3. Проведіть порівняльну характеристику двох країн (на Ваш вибір), які входять до ЄС.	8	10
4	Тема 4. Політична система ЄС: інституції та їх функціонування 1. Європейський Парламент: повноваження та склад. 2. Європейська Комісія та: повноваження та склад. 3. Рада ЄС: повноваження та склад. 4. Європейська Рада: повноваження та склад. 5. Суд Європейського Союзу (Європейський суд)	6	10
	Разом	30	40
Змістовий модуль 2. Стратегічне партнерство між Україною та			

Європейським союзом: можливості та виклики			
5	Тема 5. Геополітика. Місце і роль України в геополітичному просторі 1. Геополітичні теорії та школи: неомондіалізм, неоатлантизм. 2. Декларація про державний суверенітет України. 3. Перерахуйте та охарактеризуйте основні національні інтереси України.	8	10
6	Тема 6. Україна і Європейський союз: основи співробітництва 1. Угода про асоціацію з ЄС 2. Європейська Конституція 3. Східне партнерство Європейського Союзу.	8	10
7	Тема 7. Проблеми транзитної міграції для країн ЄС 1. Міграційні процеси в Україні. 2. Європейські підходи до вирішення міграційної кризи.	8	10
8	Тема 8. Транскордонне співробітництво в країнах ЄС 1. Закон України «Про міжнародне територіальне співробітництво України» від 24 квітня 2024 року. 2. Проведіть порівняльну характеристику транскордонного співробітництва двох країн (на Ваш вибір), які входять до ЄС.	6	10
	Разом	30	40
	Всього	60	80

	Всього	60	80
--	--------	----	----

5.5. Індивідуальні завдання

1. «Політична географія» Ф. Ратцеля.
2. Біхевіоризм як основний метод політичних досліджень.

3. Роль політики в житті сучасного суспільства.
4. Геостратегічні, геополітичні та політико-географічні ідеї Г. Маккіндера.
5. Геополітичні та політико-географічні ідеї К. Гаусгофера.
6. Соціально-політичні погляди М.Грушевського та їх значення у розвитку політичної думки в Україні.
7. Культурно-психологічний аспект геополітики.
8. Економічний детермінізм у розвитку політичної географії.
9. Геостратегічні, геополітичні та політико-географічні ідеї А. Мегана
10. М. Драгоманов – засновник політичної науки в Україні.
11. Концепції держави в політичній географії.
12. Політико-географічні погляди українських вчених: Тарас Шевченко, Микола Костомаров, Іван Франко, Михайло Грушевський, Дмитро Донцов.
13. ООН: історія та сучасність.
14. Класичні школи геополітики.
15. Геополітичний статус України.
16. Політична стратегія вирішення глобальних проблем.
17. Європейський Союз: історія та сучасність.

6. Методи навчання

Викладання освітнього компонента «Україна – ЄС» здійснюється у формі читання лекцій, проведення семінарських занять. Передбачається участь здобувачів у теоретичних конференціях, виступах з доповідями. Важливим елементом навчання є самостійна робота та виконання індивідуальних науково-дослідних завдань (ІНДЗ).

Основними методами досягнення навчальних цілей є:

- проведення лекцій. Вивчення лекційного матеріалу дасть змогу здобувачам придбати теоретичні знання з основних проблем освітнього компонента, розуміння сутності основних категорій і понять;
- участь в семінарських заняттях. Вирішення практичних завдань формує вміння і навички прикладного застосування теоретичних знань. Під час консультацій здобувачі отримують відповіді на окремі теоретичні чи практичні питання та пояснення певних теоретичних положень освітнього компонента; виконання самостійної роботи.

Вивчення курсу передбачає самостійне опрацювання здобувачами комплексу основної і додаткової наукової літератури, періодичних видань, інформаційних ресурсів.

Під час проведення лекційних і семінарських застосовують словесні, інноваційні, наочні та практичні методи навчання.

Найбільш часто на лекціях використовується пояснювально-

інформативний метод з елементами проблемного підходу. Лекційний курс ведеться з використанням мультимедійної техніки, що дозволяє демонструвати основні таблиці, схеми, що розкривають зміст конкретної теми. Відповідність програмних результатів та методів навчання зазначено у таблиці 1.

Відповідність програмних результатів та методів навчання

Таблиця 1.

Результати навчання	Методи навчання
ПРН3 Виконувати функціональні обов'язки, нівелюючи вплив різних чинників та виробничих ситуацій.	Лекції, семінарські, заняття, самостійна робота, індивідуальні консультації. (розповідь, бесіда, дискусія з проблемних питань), демонстрація мультимедійних презентацій, групове обговорення ситуації, розрахункові завдання, «мозковий штурм».
ПРН20 Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності	Лекції, семінарські, заняття, самостійна робота, індивідуальні консультації. (розповідь, бесіда, дискусія з проблемних питань), демонстрація мультимедійних презентацій, групове обговорення ситуації, розрахункові завдання, «мозковий штурм».
ПРН21 Знати основні історичні етапи розвитку предметної області	Лекції, семінарські, заняття, самостійна робота, індивідуальні консультації. (розповідь, бесіда, дискусія з проблемних питань), демонстрація мультимедійних презентацій, групове обговорення ситуації, розрахункові завдання, «мозковий штурм».

7. Методи контролю

Оцінювання знань здобувачів з освітнього компонента «Україна – ЄС» здійснюється у формі поточного, модульного (рубіжного) та підсумкового контролів, які передбачені «Положенням про систему оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ № 227-заг від 22 вересня 2023 року.

Якість засвоєння змісту освітнього компоненту (незалежно від форми контролю) в Університеті **оцінюється** за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу (чотирибальну – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» чи вербальну – «зараховано», «незараховано») та шкалу ЄКТС згідно з таблицею 2.

Таблиця 2.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Залік
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	не зараховано
1-34	F		

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання наведена в таблиці 3. Реалізація основних завдань оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в Університеті досягається системними підходами до оцінювання та комплексністю застосування різних видів контролю.

Поточний контроль - це оцінка роботи здобувачів вищої освіти за всіма видами аудиторних занять (лекції, семінарські, практичні, лабораторні заняття) та самостійної роботи, яка відображає навчальні досягнення здобувачів в освоєнні програмного матеріалу освітнього компонента. Форму проведення поточного контролю під час навчальних занять визначає викладач.

Модульний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється для перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в кінці кожного навчального модуля (змістового). Основні завдання модульного контролю полягають у підвищенні мотивації здобувачів вищої освіти до опанування навчального матеріалу, активізації спільної систематичної роботи викладачів і здобувачів вищої освіти упродовж семестру, а також в удосконаленні рівня організації освітнього процесу в Університеті.

Змістовий модуль (модуль) - запланована сукупність тем, що реалізується відповідними формами навчального процесу та підлягає модульному контролю. Модульний контроль проводиться за розкладом аудиторних занять у формі за рішенням кафедри. До модульного контролю

допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали індивідуальний навчальний план, тобто передбачені в конкретному змістовому модулі всі види навчальної роботи. Бал за модуль розраховується з урахуванням балів за поточний контроль і модульну контрольну роботу. Оцінювання поточного та модульного контролів здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS (табл.2).

Здобувач вищої освіти, який не брав участь у виконанні всіх видів робіт, передбачених робочою програмою або не склав модульний контроль, має право на його відпрацювання, відповідно до графіку відпрацювань, затвердженого кафедрою суспільно-гуманітарних наук.

З метою підвищення мотивації до систематичної активної роботи протягом усього періоду навчання за відповідним освітнім рівнем вищої освіти, переорієнтацію їхніх цілей з отримання позитивної оцінки на формування стійких знань, умінь та навичок; систематизації знань та активне їх засвоєння упродовж навчального року; подолання елементів суб'єктивізму під час оцінювання знань в Університеті передбачена **накопичувальна система оцінювання знань здобувачів вищої освіти.**

За накопичувальною системою підсумкова оцінка в балах з освітнього компонента розраховується як сума балів отриманих здобувачем вищої освіти за змістові модулі, відвідування на заняттях та за додаткові види робіт з компоненту (активна участь в роботі наукового гуртка кафедри, підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції і т. ін., доповідь на науковій студентській конференції, призове місце в олімпіаді, підготовка наукової публікації, виконання індивідуального завдання, участь у вдосконаленні навчально-методичної бази кафедри тощо) (табл. 4.).

Кількість балів, що може отримати здобувач вищої освіти за змістовий модуль, може бути різною і встановлюватися для кожного змістового модуля (в залежності від значимості змістового модуля) з урахуванням того, що підсумкова оцінка не може перевищувати 90 балів. Розрахунок балів за поточний контроль та заохочувальні види робіт визначаються кафедрою та робочою програмою.

Таблиця 3.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90 - 100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82 - 89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
74 - 81	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому			

			самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64 - 73	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60 - 63	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35 - 59	FX	незадовільно о можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1 - 34	F	незадовільно обов'язковим повторним вивченням	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

		залікового кредиту				
--	--	-----------------------	--	--	--	--

Підсумковий контроль – інтегроване оцінювання результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах за національною шкалою і шкалою ЄКТС, що включає семестровий контроль та атестацію здобувача.

Таблиця 4

Оцінювання освітнього компонента

Бал за модулі (змістові модулі) (всього 0-90)	Бал за відвідування (всього 0-5)	Бал заохочувальний (всього – 0-5)
Модуль 1	0-10% пропусків – 5 балів	доповідь на науковій студентській конференції
Модуль 2	10%-20% пропусків – 4 бали	активна участь в роботі наукового гуртка кафедри
.....	20%-40% пропусків – 3 бали	підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції і т.п.
	40%-60% пропусків – 2 бали	призове місце в олімпіаді
	60%-80% пропусків – 1 бал	підготовка наукової публікації
	більше 80% пропусків – 0 балів	виконання індивідуального завдання участь у вдосконаленні навчально-методичної бази кафедри

Максимально можлива оцінка за знання програмного матеріалу освітнього компонента становить 100 балів (табл.5):

- модульний контроль – до 90 балів,
- бал за відвідування занять – до 5 балів,
- бал за додаткові види робіт з вивчення освітнього компонента до 5 балів.

Таблиця 5

Оцінювання освітнього компонента

Бал за змістовні модулі (БЗМ)			Сума
Бал за модулі (змістові модулі) (всього 0-90)	Бал за відвідування	Бал заохочувальний	

								(всього 0-5)	(всього - 0-5)	
Змістовий модуль 1 (ЗМ 1) ПК - 45				Змістовий модуль 2 (ЗМ 2) ПК - 45				0-5	0-5	100
T1 10	T2 10	T3 10	T4 15	T5 10	T6 10	T7 10	T8 15			
Модульний контроль - 45				Модульний контроль - 45						
Б _{ЗМ} = (ЗМ1 + ЗМ2) : 2										

* T1,T2,T3.....- теми змістовного модуля

Відповідно до «Положення про систему оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ № 227-заг від 22 вересня 2023 року здобувач вищої освіти має право на автоматичне зарахування відповідних балів за освітній компонент, підвищити оцінку з освітнього компонента, право на перескладання підсумкового контролю з освітнього компонента. У випадках конфліктної ситуації за мотивованою заявою здобувача вищої освіти чи викладача, деканом факультету/директором інституту створюється комісія для приймання підсумкового контролю, до якої входять завідувач кафедри (провідний викладач) і викладачі відповідної кафедри, представники деканату та органу студентського самоврядування.

8. Методичне забезпечення

1. Робоча програма освітнього компонента «Україна – ЄС» для здобувачів першого бакалаврського рівня вищої освіти спеціальностей 051, 071 (24 с). Розробник доцент Самуйлік М. М.
2. Індивідуальний план вивчення курсу «Україна – ЄС» для здобувачів першого бакалаврського рівня вищої освіти спеціальностей 051, 071 (5 с). Розробник доцент Самуйлік М. М.
3. Електронний курс освітнього компонента «Україна – Європейський Союз» на платформі Moodle. 100 с.
4. Мультимедійні презентації з курсу.

9. Рекомендована література

Базова

1. Європейський Союз : навч. посіб. / [А. О. Бояр (кер. авт. кол.), Н. П. Карпчук, Н. І. Романюк та ін.] ; за ред. А. О. Бояра, С. В. Федонюка. Київ : ФОП Маслаков, 2020. 600 с.с

2. Європейський Союз. Що це таке і що він робить. Київ: Представництво ЄС в Україні, 2018. URL: <https://euua.org/sites/default/files/inline/files/pro.yesdf.pdf>

3. Європейська та євроатлантична інтеграція України : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. В. Кордон. 2-ге вид. Київ: Центр учб. літ., 2010. 171 с.

4. Загальна теорія політики: Навчальний посібник. / Герасимчук Т. Ф., Киридон А. М., Троян С. С. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2017. 226 с.

5. Корнієнко, В. О. Україна в Європі і світі : електронний навчальний посібник / В. О. Корнієнко. – Вінниця : ВНТУ, 2018.

6. Міграційна політика: глобальний контекст та українські реалії : монографія. Київ : НІСД, 2018. 472 с.

7. Політологія: дистанційний курс. Навчальний посібник. / за ред. М.М. Самуйліка. Одеса: «Пегас», 2022. 164 с.

Самуйлік М. М., Саєнко І. В., Остапчук Т. С., Остапчук Л. Україна в контексті європейської безпеки: підсумки і перспективи / Політикус. Науковий журнал. Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К.Д. Ушинського. Випуск 2, 2024. С. 85–94.

8. Самуйлік М. М. Політична відповідальність суспільства. Монографія. Одеса: ВМВ, 2010. 175 с.

9. Угода про асоціацію між Україною та ЄС. Опубліковано 05 серпня 2021 р. Сайт Міністерства закордонних справ України. URL: <https://mfa.gov.ua/yeuropejska-integraciya/ugoda-pro-asociaciyu-mizh-ukrayinoyu-ta-yes>

Допоміжна

1. Історія європейської інтеграції від Римської імперії до Європейського Союзу: монографія / за заг. ред. І. В. Яковюка. Київ: Ред. журн. «Право України»; Харків: Право, 2013. 208 с.

2. Копійка, В.В. Розширення Європейського Союзу та Україна: монографія. Київ: Логос, 2008.

3. Політологія. Навчальний посібник / Саєнко І. В. та ін.; за ред. М. М. Самуйліка. Одеса: «Військова академія», 2012. 120 с.

4. Рашкевич Ю. Болонський процес в Україні: суб'єктивний погляд експерта. URL: <http://www.osvita.org.ua/articles/453.html>.

6. Самуйлік М.М. Інститут політичної відповідальності держави та його сучасні гібридні деформації / Політикус. Науковий журнал. Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К.Д. Ушинського. Випуск 2, 2018. С. 61-65.

7. Самуйлік М.М. Політична відповідальність громадянського суспільства та її гібридні деформації в сучасних умовах / Політикус. Науковий журнал. Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К.Д.

Ушинського. Випуск 3, 2019. С. 50-54.

8. Самуйлік М. М., Федорова І.В., Чебан О.М та ін. Пропедевтичний курс з філософії науки. Підручник. За ред. Сидоренка О.П. Київ: видавництво «Освіта України», 2017. 430 с.

10. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Інституту філософії ім. Г.С. Сковороди. URL: <http://w.w.w.filosof.com/ua>
2. Бібліотека ім. Максимовича, Київського національного університету. URL: <http://libgw.univ.kiev.ua/>
3. Головний сервер Європейського Союзу EUROPA. URL: <http://ec.europa.eu>
4. Європейський Парламент. URL: <http://www.europarl.eu.int>
5. Конституція України: станом на 1 січня 2020 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 25.08.2024).
6. Міжнародна організація з міграції. URL: <https://iom.org.ua/ua>
7. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
8. Рада Європейського Союзу. URL: <http://ue.eu.int>
9. Національна парламентська бібліотека України. URL: <http://nplu.org/>
10. Українська електронна бібліотека. URL: <http://w.w.w.biblioteka.org.ua>
11. Україна на шляху до ЄС: реалії і перспективи No1-2 (187-188) 2022. URL: https://razumkov.org.ua/images/journal/NSD187-188_2022_ukr_full.pdf